

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/25-01/131

URBROJ: 65-26-7

Zagreb, 12. ožujka 2026.

Hs**NP*022-02/25-01/131*65-26-7*Hs

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1787 o smanjenju emisija metana u energetsom sektoru***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 12. ožujka 2026. godine.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njejoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Gorana Romeka, Ivana Rakociju i Ivu Milatića.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

P.Z.E. br. 246

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/25-01/89

URBROJ: 50301-05/14-26-13

Zagreb, 12. ožujka 2026.

Hs**NP*022-02/25-01/131*50-26-6**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB

Prijmljeno:	12 -03- 2026	
Klasifikacijske oznaka	022-02/25-01/131	Org jed 65
Uručbeni broj:	50-26-6	Prii. 1 Vrijednost -

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1787 o smanjenju emisija metana u energetsom sektoru

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1787 o smanjenju emisija metana u energetsom sektoru.

Ovim zakonskim prijedlogom usklađuje se zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europske unije, te se u prilogu dostavlja i Izjava o njegovoj usklađenosti s pravnom stečevinom Europske unije.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra gospodarstva Antu Šušnjara i državne tajnike Vedrana Špehara, Gorana Romeka, Ivana Rakociju i Ivu Milatića.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1787 O
SMANJENJU EMISIJA METANA U ENERGETSKOM SEKTORU

Zagreb, ožujak 2026.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O PROVEDBI UREDBE (EU) 2024/1787 O SMANJENJU EMISIJA METANA U ENERGETSKOM SEKTORU

ODJELJAK 1. Opće odredbe

Predmet Zakona **Članak 1.**

Ovim Zakonom utvrđuju se nadležna tijela, ovlasti i zadaće nadležnih tijela i prekršajne odredbe za kršenje odredbi ovoga Zakona i uredbe Europske unije iz članka 2. ovoga Zakona.

Pravo Europske unije **Članak 2.**

Ovim Zakonom osigurava se provedba Uredbe (EU) 2024/1787 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o smanjenju emisija metana u energetske sektoru i izmjeni Uredbe (EU) 2019/942 (SL L 2024/1787, 15.7.2024.) (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1787).

Područje primjene Zakona **Članak 3.**

Ovaj Zakon se primjenjuje na područja uređena Uredbom (EU) 2024/1787.

Pojmovi **Članak 4.**

(1) U smislu ovoga Zakona pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- fosilni plin* je ugljikovodični plin pridobiven iz ležišta ugljikovodika, bilo kao plin otopljen u nafti ili plin iz plinskog ležišta
- LDAR* (engl. Leak Detection and Repair) je otkrivanje i sanacija istjecanja metana
- obveznici* su operatori koji obavljaju djelatnosti istraživanja i eksploatacije nafte i fosilnog plina te prikupljanja i prerade fosilnog plina, operatori koji obavljaju transport i distribuciju prirodnog plina te podzemno skladištenje plina, operatori terminala za ukapljeni prirodni plin, operatori aktivnih, zatvorenih podzemnih ili napuštenih podzemnih ugljenokopa te pravne i fizičke osobe koje uvoze sirovu naftu, prirodni plin ili ugljen na tržište Republike Hrvatske
- prirodni plin* je plin koji je pročišćen od štetnih primjesa i zadovoljava mrežna pravila te se nalazi u transportnom i distributivnom sustavu Republike Hrvatske.

(2) Ostali pojmovi u ovome Zakonu imaju jednako značenje kao pojmovi definirani u Uredbi (EU) 2024/1787.

(3) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

ODJELJAK 2.
Nadležno tijelo, područje rada i ovlasti

Nadležno tijelo
Članak 5.

(1) Ministarstvo nadležno za energetiku je nadležno tijelo odgovorno za praćenje i izvršavanje provedbe Uredbe (EU) 2024/1787.

(2) Pri tijelu iz stavka 1. ovoga članka uspostavlja se kontaktna točka radi izvršenja zadaća iz članka 6. ovoga Zakona.

Zadaće nadležnog tijela
Članak 6.

(1) Nadležno tijelo iz članka 5. ovoga Zakona obavlja zadaće sukladno člancima 5., 7., 12., 14., 15., 18., 20., 25., 26., 27., 28. i 33. Uredbe (EU) 2024/1787.

(2) Nadležno tijelo iz članka 5. ovoga Zakona izrađuje plan ublažavanja i usklađuje ga sukladno Uredbi (EU) 2024/1787.

(3) Plan ublažavanja iz stavka 2. ovoga članka izrađuje se na temelju odluke ministra nadležnog za energetiku.

Inspekcijski nadzori
Članak 7.

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2024/1787 u dijelu koji se odnosi na istraživanje i eksploataciju nafte i fosilnog plina, sabiranje i preradu fosilnog plina i podzemno skladištenje plina, za neaktivne, privremeno zatvorene te trajno zatvorene i napuštene bušotine, aktivne podzemne i površinske ugljenokope, zatvorene podzemne i napuštene podzemne ugljenokope, provodi rudarska inspekcija Državnog inspektorata.

(2) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i Uredbe (EU) 2024/1787 u dijelu koji se odnosi na terminale za ukapljeni prirodni plin i na transport i distribuciju kupljene nafte i fosilnog plina provode inspektori nadležni za zaštitu od požara i inspektori nadležni za civilnu zaštitu Ministarstva unutarnjih poslova.

(3) Tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u obavljanju inspekcijskih poslova sukladno Uredbi (EU) 2024/1787 surađuju s nadležnim tijelom iz članka 5. ovoga Zakona.

(4) Ako u provedbi nadzora ovlaštena službena osoba tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona, rješenjem će nadziranom subjektu narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti u određenom roku.

*Pravna zaštita***Članak 8.**

Protiv rješenja iz ovoga Zakona žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Prijava i optužni prijedlog***Članak 9.**

Ako tijela iz članka 7. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona u obavljenom nadzoru utvrde da je povredom odredbi ovoga Zakona počinjen prekršaj i/ili kazneno djelo, obvezna su izdati prekršajni nalog odnosno podnijeti optužni prijedlog i/ili kaznenu prijavu nadležnom pravosudnom tijelu.

*Akreditacija***Članak 10.**

(1) Verifikatori koji provode aktivnosti verifikacije kako bi ocijenili sukladnost izvješća o emisijama metana u skladu s Uredbom (EU) 2024/1787 moraju biti akreditirani.

(2) Verifikatore koji su pravne osobe akreditira nacionalno akreditacijsko tijelo u skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o utvrđivanju zahtjeva za akreditaciju i za nadzor tržišta u odnosu na stavljanje proizvoda na tržište i o stavljanju izvan snage Uredbe (EEZ) br. 339/93 (SL L 218, 13.8.2008.).

ODJELJAK 3.**Prekršajne odredbe***Kriteriji za izricanje novčanih kazni***Članak 11.**

Za izricanje novčanih kazni primjenjuju se kriteriji sukladno Uredbi (EU) 2024/1787.

*Kazne za lakše prekršaje operatora***Članak 12.**

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 eura do 50.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je operator ako:

1. propusti nadležnom tijelu, verifikatorima i drugim tijelima pružiti pomoć koja im je potrebna za obavljanje njihovih zadaća radi provedbe Uredbe (EU) 2024/1787 u skladu s člancima 5. i 8. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (a) Uredbe (EU) 2024/1787)
2. propusti dostaviti izvješća o emisijama metana u skladu s člankom 12. i člankom 18. stavkom 3. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (c) Uredbe (EU) 2024/1787)
3. propusti dostaviti izjavu o verifikaciji u skladu s člankom 12. i člankom 18. Uredbe (EU) 2024/1787 koju je izdao neovisni verifikator u skladu s člankom 8. stavkom 4. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (c) Uredbe (EU) 2024/1787)

4. propusti podnijeti program za LDAR u skladu s člankom 14. stavkom 1. Uredbe (EU) 2024/1787 ili provesti pregled radi LDAR-a u skladu s člankom 14. stavcima 2., 5. i 6. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (d) Uredbe (EU) 2024/1787)

5. propusti dostaviti izvješće u skladu s člankom 14. stavkom 14. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (f) Uredbe (EU) 2024/1787)

6. propusti dokazati potrebu za upotrebom odzračivanja metana umjesto spaljivanja metana na baklji i dokazati potrebu za upotrebom spaljivanja metana na baklji umjesto ponovnog utiskivanja, iskorištavanja na licu mjesta, skladištenja radi kasnije upotrebe ili otpremanja metana na tržište, u skladu s člankom 15. stavcima 4. i 6. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (h) Uredbe (EU) 2024/1787)

7. propusti zamijeniti ili upotrijebiti opremu za odzračivanje metana u skladu s člankom 15. stavcima 5. i 7. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (i) Uredbe (EU) 2024/1787)

8. propusti prijaviti slučajeve odzračivanja metana i slučajeve spaljivanja metana na baklji ili izvijestiti o njima u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (j) Uredbe (EU) 2024/1787)

9. upotrijebi vršni dio baklje ili uređaja za izgaranje protivno zahtjevima utvrđenima člankom 17., 22. i 23. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (k) Uredbe (EU) 2024/1787).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 eura do 5000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je operator.

(3) Opetovano ponavljanje prekršaja predstavlja teško kršenje Uredbe (EU) 2024/1787 i za svako ponavljanje se izriče novčana kazna uvećana za 10 % izrečene novčane kazne.

Kazne za teže prekršaje operatora

Članak 13.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 eura do 250.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je operator ako:

1. propusti provesti mjere utvrđene u izvješćima o inspekcijskom nadzoru iz članka 6. stavaka 5. i 6. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (b) Uredbe (EU) 2024/1787)

2. propusti sanirati ili zamijeniti komponente, provesti kontinuirani pregled komponenata i evidentirati istjecanja u skladu s člankom 14. stavcima od 8. do 13. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (e) Uredbe (EU) 2024/1787)

3. odzrači ili spali metan na baklji, uključujući i rutinsko spaljivanje metana na baklji, osim u situacijama predviđenima u članku 15. stavcima 2. i 3. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (g) Uredbe (EU) 2024/1787)

4. propusti primijeniti mjere ublažavanja u skladu s člankom 18. stavcima 6. i 9. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (l) Uredbe (EU) 2024/1787).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 eura do 25.000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je operator.

(3) Opetovano ponavljanje prekršaja predstavlja teško kršenje Uredbe (EU) 2024/1787 i za svako ponavljanje se izriče novčana kazna uvećana za 10 % izrečene novčane kazne.

Kazne za lakše prekršaje operatora rudnika

Članak 14.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 eura do 50.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je operator rudnika ako:

1. propusti nadležnom tijelu, verifikatorima i drugim tijelima pružiti pomoć koja im je potrebna za obavljanje njihovih zadaća radi provedbe Uredbe (EU) 2024/1787 u skladu s člancima 5. i 8. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (a) Uredbe (EU) 2024/1787)

2. propusti dostaviti izvješća o emisijama metana u skladu s člankom 20. i člankom 25. stavkom 6. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (c) Uredbe (EU) 2024/1787)

3. propusti dostaviti izjavu o verifikaciji u skladu s člankom 20. i člankom 25. Uredbe (EU) 2024/1787 koju je izdao neovisni verifikator u skladu s člankom 8. stavkom 4. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (c) Uredbe (EU) 2024/1787)

4. propusti dokazati potrebu za upotrebom odzračivanja metana umjesto spaljivanja metana na baklji i dokazati potrebu za upotrebom spaljivanja metana na baklji umjesto ponovnog utiskivanja, iskorištavanja na licu mjesta, skladištenja radi kasnije upotrebe ili otpremanja metana na tržište, u skladu s člankom 22. stavcima 1. i 2. i člankom 26. stavkom 2. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (h) Uredbe (EU) 2024/1787)

5. propusti prijaviti slučajeve odzračivanja metana i slučajeve spaljivanja metana na baklji ili izvijestiti o njima u skladu s člankom 23. stavkom 1. ili člankom 26. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (j) Uredbe (EU) 2024/1787).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 eura do 5000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je operator rudnika.

(3) Opetovano ponavljanje prekršaja predstavlja teško kršenje Uredbe (EU) 2024/1787 i za svako ponavljanje se izriče novčana kazna uvećana za 10 % izrečene novčane kazne.

Kazne za teže prekršaje operatora rudnika

Članak 15.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 eura do 250.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je operator rudnika ako:

1. propusti provesti mjere utvrđene u izvješćima o inspekcijskom nadzoru iz članka 6. stavaka 5. i 6. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (b) Uredbe (EU) 2024/1787)

2. odzračiti ili spaliti metan na baklji, uključujući i rutinsko spaljivanje metana na baklji, osim u situacijama predviđenima u članku 22. stavcima 1. i 2. i članku 26. stavku 2. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (g) Uredbe (EU) 2024/1787).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 eura do 25.000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je operator rudnika.

(3) Opetovano ponavljanje prekršaja predstavlja teško kršenje Uredbe (EU) 2024/1787 i za svako ponavljanje se izriče novčana kazna uvećana za 10 % izrečene novčane kazne.

Kazne za prekršaje uvoznika

Članak 16.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 eura do 50.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je uvoznik ako:

1. propusti nadležnom tijelu, verifikatorima i drugim tijelima pružiti pomoć koja im je potrebna za obavljanje njihovih zadaća radi provedbe Uredbe (EU) 2024/1787 u skladu s člancima 5. i 8. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (a) Uredbe (EU) 2024/1787)

2. propusti dostaviti informacije koje se zahtijevaju u skladu s člankom 27. stavkom 1. i Prilogom IX. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (m) Uredbe (EU) 2024/1787)

3. propusti dostaviti informacije koje se zahtijevaju u skladu s člankom 28. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (n) Uredbe (EU) 2024/1787)

4. propusti dostaviti informacije koje se zahtijevaju u skladu s člankom 29. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (o) Uredbe (EU) 2024/1787)

5. propusti pridržavati se maksimalnih vrijednosti intenziteta metana utvrđenih u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 29. stavkom 6. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (p) Uredbe (EU) 2024/1787).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 eura do 5000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je uvoznik.

(3) Opetovano ponavljanje prekršaja predstavlja teško kršenje Uredbe (EU) 2024/1787 i za svako ponavljanje se izriče novčana kazna uvećana za 10 % izrečene novčane kazne.

Kazne za prekršaje proizvođača iz Europske unije

Članak 17.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5000,00 eura do 50.000,00 eura kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja je proizvođač ako:

1. propusti dostaviti informacije koje se zahtijevaju u skladu s člankom 29. stavcima 1. i 2. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (o) Uredbe (EU) 2024/1787)

2. propusti pridržavati se maksimalnih vrijednosti intenziteta metana utvrđenih u delegiranim aktima donesenima u skladu s člankom 29. stavkom 6. Uredbe (EU) 2024/1787 (članak 33. stavak 5. podstavak (p) Uredbe (EU) 2024/1787).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 eura do 5000,00 eura kaznit će se za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi koja je proizvođač.

(3) Opetovano ponavljanje prekršaja predstavlja teško kršenje Uredbe (EU) 2024/1787 i za svako ponavljanje se izriče novčana kazna uvećana za 10 % izrečene novčane kazne.

ODJELJAK 4. Upravne sankcije

Opće odredbe **Članak 18.**

(1) U svrhu osiguranja provedbe Uredbe (EU) 2024/1787 utvrđuju se dnevni penali kako bi se obveznike prisililo da prestanu s kršenjem, postupe u skladu s odlukom kojom se nalaže poduzimanje korektivnih djelovanja ili korektivnih mjera, dostave informacije ili da se podvrgnu inspekcijskom nadzoru, ovisno o slučaju.

(2) Za izricanje dnevnih penala primjenjuju se kriteriji sukladno Uredbi (EU) 2024/1787.

(3) Postupak radi utvrđivanja dnevnih penala vode tijela iz članka 7. ovoga Zakona.

(4) Osim slučaja iz stavka 1. ovoga članka, može se:

- donijeti rješenje o prestanku kršenja
- izdati javno upozorenje ili obavijest.

Dnevni penali **Članak 19.**

(1) Dnevni penali izriču se za kršenje odredbi Uredbe navedenim u članku 12. stavku 1. točki 9., članku 13. stavku 1. točkama 2. i 3. i članku 15. stavku 1. točki 2. ovoga Zakona, nakon izdanog drugog upozorenja.

(2) Dnevni penali iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se rješenjem u iznosu od 500,00 eura po danu, u kojem se naznačuje rok i način uplate utvrđenog dnevnog penala.

(3) Dnevni penali iz stavka 1. ovoga članka se plaćaju do ispunjenja obveze.

ODJELJAK 5.
Prijelazna i završna odredba

Plan ublažavanja

Članak 20.

Ministar nadležan za energetiku će donijeti plan ublažavanja iz članka 6. ovoga Zakona do 5. kolovoza 2026.

Stupanje na snagu

Članak 21.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Ovaj Zakon se donosi kako bi se osigurala provedba Uredbe (EU) 2024/1787 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o smanjenju emisija metana u energetske sektoru i izmjeni Uredbe (EU) 2019/942 (u daljnjem tekstu: Uredba (EU) 2024/1787), koja je stupila na snagu 4. kolovoza 2024., u cijelosti je obvezujuća i primjenjuje se u svim državama članicama, ali je potrebno Zakonom odrediti nadležno tijelo odgovorno za provedbu i nadzor mjera iz Uredbe (EU) 2024/1787 te prekršajne odredbe.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Uredba (EU) 2024/1787 utvrđuje pravila za točno mjerenje, kvantifikaciju, praćenje, izvješćivanje i verifikaciju emisija metana u energetske sektoru u Europskoj uniji, kao i za smanjivanje tih emisija, među ostalim s pomoću pregleda radi otkrivanja i sanacije mjesta istjecanja, obveze u pogledu sanacije te ograničenja odzračivanja i spaljivanja na baklji. Uredbom (EU) 2024/1787 se utvrđuju i pravila o alatima kojima se osigurava transparentnost u pogledu emisija metana.

Ministarstvo nadležno za energetiku određuje se nadležnim tijelom odgovornim za praćenje i provedbu Uredbe (EU) 2024/1787 i isto uspostavlja kontaktnu točku radi izvršenja svojih zadaća.

Zakonskim se prijedlogom određuje da inspekcijski nadzor nad provedbom Uredbe (EU) 2024/1787 i zakonskog prijedloga provode nadležne inspekcije.

Nadalje, zakonskim prijedlogom se u skladu s člankom 33. Uredbe (EU) 2024/1787 utvrđuju prekršajne odredbe, odnosno utvrđuju se novčane kazne i dnevni penali.

S obzirom na to da je metan drugi najznačajniji staklenički plin, njegovo smanjenje je ključno za postizanje ciljeva Pariškog sporazuma iz 2015., a to je posebno ograničavanje globalnog zagrijavanja na 1,5 °C. Smanjenje emisija metana iz energetske sektora je ključan čimbenik prijelaza na obnovljive izvore energije i dekarbonizaciju energetske sektora. Njegovo smanjenje poboljšava kvalitetu zraka i zdravlje stanovništva.

Uredba (EU) 2024/1787 se primjenjuje na smanjenje emisija metana u istraživanju i eksploataciji nafte i fosilnog plina te prikupljanju i preradi fosilnog plina, u neaktivnim bušotinama, privremeno zatvorenim bušotinama te trajno zatvorenim i napuštenim bušotinama, u transportu i distribuciji prirodnog plina (što ne uključuje mjerne sustave na mjestima krajnje potrošnje te dijelove servisnih vodova između distribucijske mreže i mjernog sustava na imovini krajnjih kupaca), na podzemno skladištenje plina i aktivnosti u terminalima za ukapljeni prirodni plin. Također, Uredba (EU) 2024/1787 se primjenjuje na aktivne podzemne ugljenokope i površinske ugljenokope te zatvorene ili napuštene podzemne ugljenokope.

Predmetna uredba uvodi detaljne obveze za operatore sektora nafte, plina i ugljena, države članice Europske unije te uvoznike fosilnih goriva, što uključuje obvezno kvantificiranje, praćenje, izvješćavanje i verifikaciju emisija metana, kao i implementaciju sustava za otkrivanje i popravak mjesta propuštanja metana na samim izvorima emisija. Dakle, za industriju nafte,

fosilnog plina i ugljena uvodi se mjerenje, kvantifikacija, praćenje, verifikacija emisija metana prema najvišim standardima praćenja, izvješćivanje o njima, uključujući emisije koje nastaju zbog istjecanja, odzračivanja ili spaljivanja plina na baklji te poduzimanje mjera za njihovo smanjenje.

Uredba (EU) 2024/1787 predviđa:

- praćenje, izvješćivanje i verifikaciju, što uključuje mjerenje emisija metana, prikupljanje i komunikaciju tih podataka, dok verifikacija osigurava točnost i pouzdanost prijavljenih informacija putem neovisnih procjena i procesa validacije
- otkrivanje i sanaciju mjesta propuštanja, što uključuje identificiranje i otklanjanje neplaniranih propuštanja
- ograničenja rutinskog ispuštanja i spaljivanja plina, što uključuje namjerno ispuštanje metana u atmosferu
- zatvorena, neaktivna, privremeno zatvorena i napuštena bušotina - države članice trebaju javno dostupnim učiniti popis svih evidentiranih neaktivnih bušotina, privremeno zatvorenih bušotina te trajno zatvorenih i napuštenih bušotina, koji se mora redovito ažurirati. Dokaz o nepostojanju emisija metana trebao bi biti dostupan za bušotine trajno zatvorene i napuštene prije manje od 30 godina, a ako je dostupno, i za bušotine trajno zatvorene i napuštene prije više od 30 godina.

Smanjenje emisija metana u industriji nafte, plina i ugljena predstavlja važan korak u borbi protiv klimatskih promjena. Također, smanjenje gubitaka plina kroz propuštanje tijekom proizvodnje, transporta i distribucije fosilnih goriva može rezultirati ekonomskim uštedama za kompanije. Iako troškovi implementacije novih tehnologija i postupaka mogu biti visoki, prednosti za okoliš i gospodarstvo su značajne. S kontinuiranim naporima i suradnjom na globalnoj razini, mjere iz predmetne uredbe mogu doprinijeti održivijoj i čistoj budućnosti.

Uredbom (EU) 2024/1787 se uvode novi zahtjevi za mjerenje emisija metana u energetsom sektoru, izvješćivanje o njima i njihovu verifikaciju. Cilj mjera ublažavanja, kao što su otkrivanje i saniranje mjesta istjecanja metana te ograničenja u pogledu odzračivanja i spaljivanja na baklji, je izbjeći ili smanjiti emisije metana. Globalnim alatima za praćenje osigurava se transparentnost u vezi s emisijama metana iz uvoza nafte, plina i ugljena.

Operatori će morati mjeriti emisije metana na razini izvora i sastaviti izvješća o praćenju koja će provjeravati neovisni akreditirani verifikatori.

Države članice vodit će i redovito ažurirati popis svih bušotina uključujući neaktivne bušotine te planove za ublažavanje njihovog utjecaja na klimatske promjene, a kako bi se spriječili eventualni rizici za javno zdravlje i okoliš povezani s emisijama metana. Također će mjeriti i pratiti emisije iz ugljenokopa koji su zatvoreni ili napušteni prije manje od 70 godina jer se metan i dalje ispušta čak i kad je proizvodnja zaustavljena.

Nacionalno inspekcijsko tijelo provodit će periodične inspekcijske nadzore kako bi provjerilo i osiguralo usklađenost operatora sa zahtjevima Uredbe (EU) 2024/1787, što obuhvaća i poduzimanje daljnjih korektivnih mjera.

U skladu s novim pravilima operatori će morati otkrivati i sanirati mjesta istjecanja metana. Operatori će morati provoditi preglede mjesta istjecanja metana u različitim vrstama infrastruktura u utvrđenim vremenskim razmacima. Zatim će morati sanirati ili zamijeniti sve

komponente kod kojih dolazi do propuštanja emisija metana iznad određenih razina, sukladno Uredbi (EU) 2024/1787.

Osim toga, Uredbom (EU) 2024/1787 se zabranjuje odzračivanje i spaljivanje metana na baklji iz drenažnih stanica od 2025., a iz ventilacijskih okana od 2027., osim ako je to neophodno potrebno ili u kriznoj situaciji ili u slučaju kvara.

Pratit će se i emisije metana koje nastaju izvan Europske unije kad je riječ o sirovoj nafti, prirodnom plinu i ugljenu koji se stavljaju na tržište Europske unije.

III. OBRAZLOŽENJE ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom uređuje se predmet Zakona. Naime, Zakonom se utvrđuje nadležno tijelo odgovorno za praćenje i izvršavanje provedbe Uredbe (EU) 2024/1787 i prekršajne odredbe.

Uz članak 2.

Ovim člankom se utvrđuje da se ovim Zakonom osigurava provedba Uredbe (EU) 2024/1787 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o smanjenju emisija metana u energetskom sektoru i izmjeni Uredbe (EU) 2019/942 (SL L 2024/1787, 15.7.2024.).

Uz članak 3.

Ovim člankom utvrđuje se primjena Zakona.

Uz članka 4.

Ovim člankom se utvrđuje da pojmovi koji se koriste u ovome Zakonu imaju značenje utvrđeno Uredbom (EU) 2024/1787.

Uz članak 5.

Ovim člankom se utvrđuje da je ministarstvo nadležno za energetiku nadležno tijelo odgovorno za praćenje i izvršavanje provedbe Uredbe (EU) 2024/1787.

Uz članak 6.

Ovim člankom se propisuje da nadležno tijelo odgovorno za praćenje i izvršavanje provedbe Uredbe (EU) 2024/1787 obavlja zadaće sukladno Uredbi (EU) 2024/1787.

Uz članak 7.

Ovim člankom se utvrđuje da inspekcijske nadzore sukladno Uredbi (EU) 2024/1787 provodi rudarska inspekcija Državnog inspektorata i inspektori nadležni za zaštitu od požara i inspektori nadležni za civilnu zaštitu Ministarstva unutarnjih poslova.

Uz članak 8.

Ovim člankom se utvrđuje vrsta akta koja donose inspekcijska tijela i pravni lijek.

Uz članak 9.

Ovim člankom se određuje postupak nadležnog inspekcijskog tijela u slučaju povrede odredbi ovoga Zakona.

Uz članak 10.

Ovim člankom se određuje nadležno tijelo za akreditaciju verifikatora.

Uz članak 11.

Ovim člankom se propisuje da se za izricanje novčanih kazni primjenjuju kriteriji sukladno Uredbi (EU) 2024/1787.

Uz članke 12. do 17.

Ovim člancima propisane su prekršajne odredbe i visine novčanih kazni za pojedine prekršaje propisane Zakonom.

Uz članak 18.

Ovim člankom se utvrđuju opće odredbe upravnih sankcija radi poduzimanja potrebnih mjera u svrhu osiguranja provedbe Uredbe (EU) 2024/1787.

Uz članak 19.

Ovim člankom se utvrđuje iznos dnevnih penala i kriterij njihovog plaćanja.

Uz članak 20.

Ovim člankom se propisuje obveza donošenja plana ublažavanja, kao i rok donošenja istoga koji je određen člankom 18. Uredbe (EU) 2024/1787.

Uz članak 21.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Na 9. sjednici održanoj 29. siječnja 2026. Hrvatski sabor donio je Zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o provedbi Uredbe (EU) 2024/1787 o smanjenju emisija metana u energetske sektoru. Hrvatski sabor uputio je predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Raspravu o navedenom Prijedlogu zakona provela su dva saborska Odbora. Odbor za zakonodavstvo i Odbor za gospodarstvo su jednoglasno donijeli zaključke o prihvaćanju Prijedloga zakona.

Od strane predlagatelja su dopunjene i izmijenjene pojedine odredbe koje nisu bile predmet rasprave na sjednici Hrvatskoga sabora u prvom čitanju, u cilju postizanja veće jasnoće u primjeni. Tako je u članku 4. stavku 1. zbog razgraničenja fosilnog od prirodnog plina dodan pojam „prirodni plin“. Radi određenosti pravne norme, u članku 6. dodan je stavak 3. kojim je propisan akt kojim ministar nadležan za energetiku donosi plan ublažavanja. U članku 7. stavku 2. je izmijenjen naziv inspekcije koja obavlja inspeksijski nadzor u dijelu koji se odnosi na ukapljeni prirodni plin budući da je predmetni nadzor u nadležnosti dviju službi (inspekcije zaštite od požara i inspekcije civilne zaštite). Nadalje, u članku 10. stavku 2. je navedena opća odrednica tijela nadležnog za akreditaciju bez navođenja točnog imena istog, na način da je propisano da verifikatore koji su pravne osobe akreditira nacionalno akreditacijsko tijelo u

skladu s Uredbom (EZ) br. 765/2008. Slijedom navedenog, pojam *Hrvatska akreditacijska agencija* je brisan iz članka 4. koji se odnosi na pojmove. Također, radi jasnoće u odjeljku 4., koji se odnosi na članke 18. i 19., je naznačeno da se radi o upravnim sankcijama imajući u vidu da se dnevni penali izriču u upravnom postupku.

VI. PRIJEDLOZI, PRIMJEDBE I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Na tekst Prijedloga zakona nije bilo suštinskih primjedbi niti prijedloga koje predlagatelj nije prihvatio, odnosno sve upućene primjedbe s rasprave u Hrvatskome saboru pomno su razmotrene te je zaključeno kako su sve primjedbe izvan opsega predmeta ovoga Konačnog prijedloga zakona.

**PRILOZI - Izjava o usklađenosti prijedloga propisa s pravnom stečevinom
Europske unije**

**IZJAVA O USKLADENOSTI PRIJEDLOGA PROPISA S PRAVNOM STEČEVINOM
EUROPSKE UNIJE**

1. Naziv prijedloga propisa

Zakon o provedbi Uredbe (EU) 2024/1787 o smanjenju emisija metana u energetsom sektoru (II. čitanje)

2. Stručni nositelj izrade prijedloga propisa

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA

3. Veza s Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije

Predviđeno Programom Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje i provedbu pravne stečevine Europske unije za 2026. godinu.
Rok: I. kvartal 2026.

4. Preuzimanje odnosno provedba pravne stečevine Europske unije

a) Odredbe primarnih izvora prava Europske unije

Ugovor o funkcioniranju Europske unije
članak/članci članak 192. stavak 1.

b) Sekundarni izvori prava Europske unije

Uredba (EU) 2024/1787 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. lipnja 2024. o smanjenju emisija metana u energetsom sektoru i izmjeni Uredbe (EU) 2019/942 (Tekst značajan za EGP) (SL L, 2024/1787, 15.7.2024.)

32024R1787

c) Ostali izvori prava Europske unije

5. Prilog:

Potpis EU koordinatora stručnog nositelja izrade prijedloga propisa, datum i pečat

Goran Romek

Državni tajnik

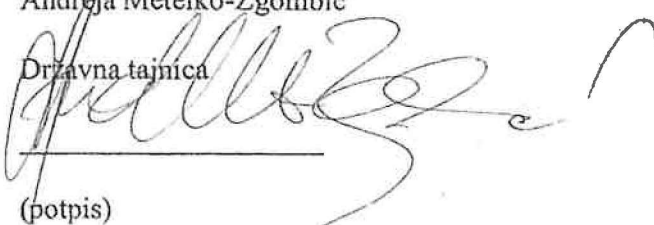
(potpis)

Potpis EU koordinatora Ministarstva vanjskih i europskih poslova, datum i pečat

Andreja Metelko-Zgombić

Državna tajnica

(potpis)

21
A